

Trëndafili i egër

Kohë më parë jetonte një mbret dhe një mbretëreshë, që çdo ditë thonin: „ Ah, sikur të kishim një fëmijë!“ dhe asnjëherë s'kishin. Ndodhi njëherë, që kur mbretëresha ishte ulur dhe po bënte banjë, një bretkosë doli nga uji në breg dhe i foli asaj: „ Dëshira jote do të realizohet; s' do kalojë një vit dhe do të sjellësh në jetë një vajzë.“ Ajo çfarë tha bretkosa, ndodhi. Mbretëresha lindi një vajzë, e cila ishte aq e bukur, saqë mbreti nga gëzimi nuk e la me kaq, por bëri një festë të madhe. Ai nuk ftoi vetëm kushërinjtë e tij, miqtë dhe të njohurit, por edhe gratë e urta, në mënyrë që ato ta donin dhe ta shikonin me sy të mirë fëmijën. Nga ato ishin trembëdhjetë në mbretëri dhe ngaqë mbreti kishte vetëm dymbëdhjetë pjata floriri ku ato do hanin, iu desh atij kështu të linte njëren në shtëpi. Festa u festua plot madhështi dhe kur po i vinte fundi, gratë e urta i dhuruan fëmijës dhunti të mrekullueshme; njëra i dhuroi virtyte, tjetra bukuri, e treta pasuri e kështu më tej me gjithçka ç'mund të dëshirohej në botë. Sapo e njëmbëdhjeta nga to, kishte thënë fjalën e saj të urtë, hyri aty papritur brenda e trembëdhjeta. Ajo donte të hakmerrej, ngaqë nuk ishte ftuar në festë dhe pa përshëndetur, e parë askënd thirri me zë të lartë: „ Vajza e mbretit në vitin e pesëmbëdhjetë të jetës, do të shpohet nga një shtizë dhe do të bie e vdekur „. Dhe pa thënë asnjë fjalë më tepër, ajo u kthye dhe braktisi sallën. Të gjithë ishin të trembur, e ndërkohë u paraqit gruaja e dymbëdhjetë, së cilës i kishte mbetur dëshira e saj pa u thënë. Ngaqë ajo s'mund të zhveftësonte thënien e keqe por veçse ta zbuste, tha atëherë: „ Nuk do të jetë vdekje, por një gjumë i thellë njëqindvjeçar, në të cilin do të bie vajza e mbretit “.

Mbreti, i cili donte ta mbronte fëmijën e tij të dashur nga fatkeqësia, urdhëroi që të digjen të gjitha shtizat në mbretëri. Nga ana tjetër vajzës iu përmbushën të gjitha dhuntitë e grave të urta, pasi ajo tashmë ishte e bukur, e virtytshme, dashamirëse dhe me mend në kokë, saqë çdonjëri që e shihte i hynte në zemër. Ndodhi, që në ditën kur vajza mbushte tamam pesëmbëdhjetë vjeç, mbreti dhe mbretëresha nuk ndodheshin në shtëpi dhe vajza kishte mbetur e vetme në kështjellë. Atëherë vajza shkoi vënd më vënd e dhomë më dhomë si ti pëlqente asaj dhe më në fund mbërriti në një kullë të vjetër. Ajo ngjiti shkallët e ngushta në formë spirale dhe mbërriti tek një derë e vogël. Në bravë ndodhej një çelës i ndryshkur dhe kur ajo e rrotulloi dera u hap përnjëherë. Në dhomën e vogël qëndronte e ulur një grua e moshuar me një shtizë në dorë tek shrinte fillin e lisë. „ Mirdita nënë plakë“ – foli vajza e mbretit, - „ çfarë po bën ti aty?“ – “ Unë po tjerr fillin”- tha plaka dhe tundte kokën. ”Ç'është kjo gjë kaq zbavitëse, që sillt përreth?“ - tha vajza, mori shtizën dhe donte edhe ajo të turrte. Porsa ajo e preku shtizën, thënia magjike u realizua dhe ajo u shpua me të në gishtërinj. Në momentin kur ndjeu të shpuarën, ajo u rrëzua mbi shtratin që ndodhej aty dhe ra në një gjumë të thellë. Ky gjumë u përhap në të gjithë kështjellën, mbreti dhe mbretëresha që sapo ishin kthyer dhe kishin hyrë në sallë, filluan të flinin si dhe i gjithë oborri mbretëror me ta. Në atë moment fjetën edhe kuajt në stallë, qentë në oborr, pëllumbat në çati, mizat në mur, pa edhe fkaka që flakëronte në vatër pushoi dhe fjeti; edhe mishi që piqej mbeti pa u skuqur; edhe kuzhinieri që donte të kapte ndihmësin e ri për flokësh, ngaqë kishte bërë një gabim për dicka, e la atë dhe fjeti. Era gjithashtu pushoi dhe mbi pemët para pallatit nuk lëvrinte më asnjë gjeth.

Pas ca kohe përreth kështjellës filloj të rritej një gardh drizash, që çdo vit bëhej më i lartë e që mveshi gjithë pallatin dhe u rrit edhe përmbi të, saqë më në fund nuk mund të shihej më asgjë, as edhe flamuri mbi çati.

Në vend u përhap fjala për trëndafilin e egër, të bukur e të fjetur –pasi kështu thirrej tashmë vajza e mbretit-, si dhe për djem mbretërisht, që herë pas here vinin dhe donin të depërtonin përtej gardhit për në kështjellë. Për të gjithë ata kjo ishte e pamundur, pasi drizat ishin lidhur aq fortë ndërmjet tyre, sikur të kishin duar dhe djemtë mbeteshin pas të varur e nuk mund të zgjidheshin, duke mbetur kështu viktimë e një vdekjeje të lahtarshme. Shumë vite më pas, erdhi në këtë vend një djalë mbreti dhe dëgjoi tek një plak që tregonte për një gardh drizash, pas të cilit fshihej kështjella, ku vajza e mrekullueshme e mbretit e quajtur trëndafil i egër, kishte njëqind vjet që flinte e me të flinte edhe mbreti, mbretëresha si dhe e gjithë shpura e tyre. Edhe djali e dinte nga gjyshi i tij, se si shumë djem kishin ardhur dhe kishin tentuar të depërtonin gardhin e drizave dhe kishin mbetur të varur në të, duke vdekur nga pikëllimi.

Atëherë djaloshi tha: „Unë nuk kam frikë, dua të dal jashtë e të shkoj të shoh të bukurën trëndafil të egër.“ Plaku i mirë donte ta këshillonte të mos bënte ashtu siç donte ai, por djali nuk ua vuri veshin fjalëve të tij. Tanimë edhe të njëqind vjetët rrodhën dhe kishte ardhur dita, në të cilën trëndafilin i egër duhej të zgjohej. Kur djali i mbretit iu afrua gardhit të drizave, kishte shumë lule të mëdha e të bukura dhe ato u hapën vetvetiu dhe lanë atë të depëronte pa i hyrë ferrë në këmbë dhe pas tij pastaj ato u

lidhën përsëri si një gardh. Në oborin e kështjellës ai pa si kuajt dhe langojtë e larmë ishin shtrirë dhe flinin, se si ishin ulur pëllumbat mbi çati dhe kishin strukur kokën në mes krahëve. Kur ai erdhi tek shtëpia, flinin mizat në mur; edhe kuzhinieri mbante akoma dorën, sikur donte të kapte ndihmësin; edhe shërbëtorja qëndronte para pulës së zezë, që duhej të rrepej. Ai eci më tej dhe pa në sallë gjithë shpurën e oborrit, që ishte shtrirë dhe flinte dhe sipër në fron ishte mbreti dhe mbretëresha. Ai eci më tej dhe gjithçka heshte, saqë ndokush mund të dëgjonte edhe frymën e tij. Më së fundi, ai mbërriti tek kulla dhe hapi derën në dhomën e vogël, në të cilën flinte trëndafil i egër. Ajo ndodhej aty dhe ishte aq e bukur, saqë djali s'mund t'ia hiqte sytë, por u përkul dhe i dha asaj një të puthur. Porsa ai e preku me puthjen e tij, trëndafil i egër hapi sytë, u zgjua dhe e shikoi atë plot dashamirësi. Pastaj ata zbritën bashkë dhe ndërkohë mbreti me mbretëreshën u zgjuan, si dhe të gjithë oborrtarët dhe panë njëritjetrin me sy të zgurdulluar. Edhe kuajt në oborr u çuan dhe u shkundën; langojtë hidheshin dhe tundnin bishtin; pëllumbat mbi çati nxorën kokën nga krahët, panë përreth dhe fluturuan në fushë; mizat në mur lëvizën përsëri; flaka në kuzhinë u ngrit, flakëroi dhe ziente gjellën; mishi në hedh filloj të skuqej dhe kuzhinieri i dha ndihmësit një shuplakë, saqë ai bërtiti; edhe shërbëtorja e rrepi pulën gjer në fund. Më pas u festua plot madhësi martesë e djalit me trëndafilin e egër dhe ata rrojtën të lumtur e të gëzuar gjer në fund për gjithë jetën e tyre.